

Gå före. Tänk efter.

Från verksamhetsidé till väl fungerande lokaler.

Det är egentligen rätt självklart.

Om man satsar tid och kraft i ett tidigt skede för att komma fram till hur man verkligen vill ha det, så blir det färdiga resultatet väldigt mycket bättre. En bra lösning står sig mycket längre och därför blir den också lönsam. Om många människor är med och delar med sig av sin kunskap och sina erfarenheter så föds bättre idéer och alla känner sig delaktiga i resultatet.

Självklart egentligen, men alltför ovanligt i verkligheten. Design med Omtanke har en metod för att förverkliga detta när man förändrar eller bygger nya lokaler.

Design med Omtanke är en offentlig aktör i Västra Götaland som praktiskt arbetat fram en metod för att förändra publika miljöer. Vi gör det tillsammans med personal och verksamhetsledning och med ett tydligt fokus på långsiktig hållbarhet. Vår metod är utarbetad tillsammans med många människor inom olika verksamheter, den har finslipats och gjorts enklare och effektivare under den tid vi funnits och vi vet att den fungerar. Vi kallar metoden DMO.

Det viktiga tidiga skedet

När man ska göra om eller skaffa nya lokaler är det ett gyllene tillfälle att fundera över hur verksamheten kan utvecklas i samband med det. Det kan bli en nystart, då man på djupet analyserar vad man vill med sin verksamhet och hur lokalerna ska vara utformade för att fungera optimalt.

Det är här Design med Omtanke kommer in och hjälper till att göra en förstudie.

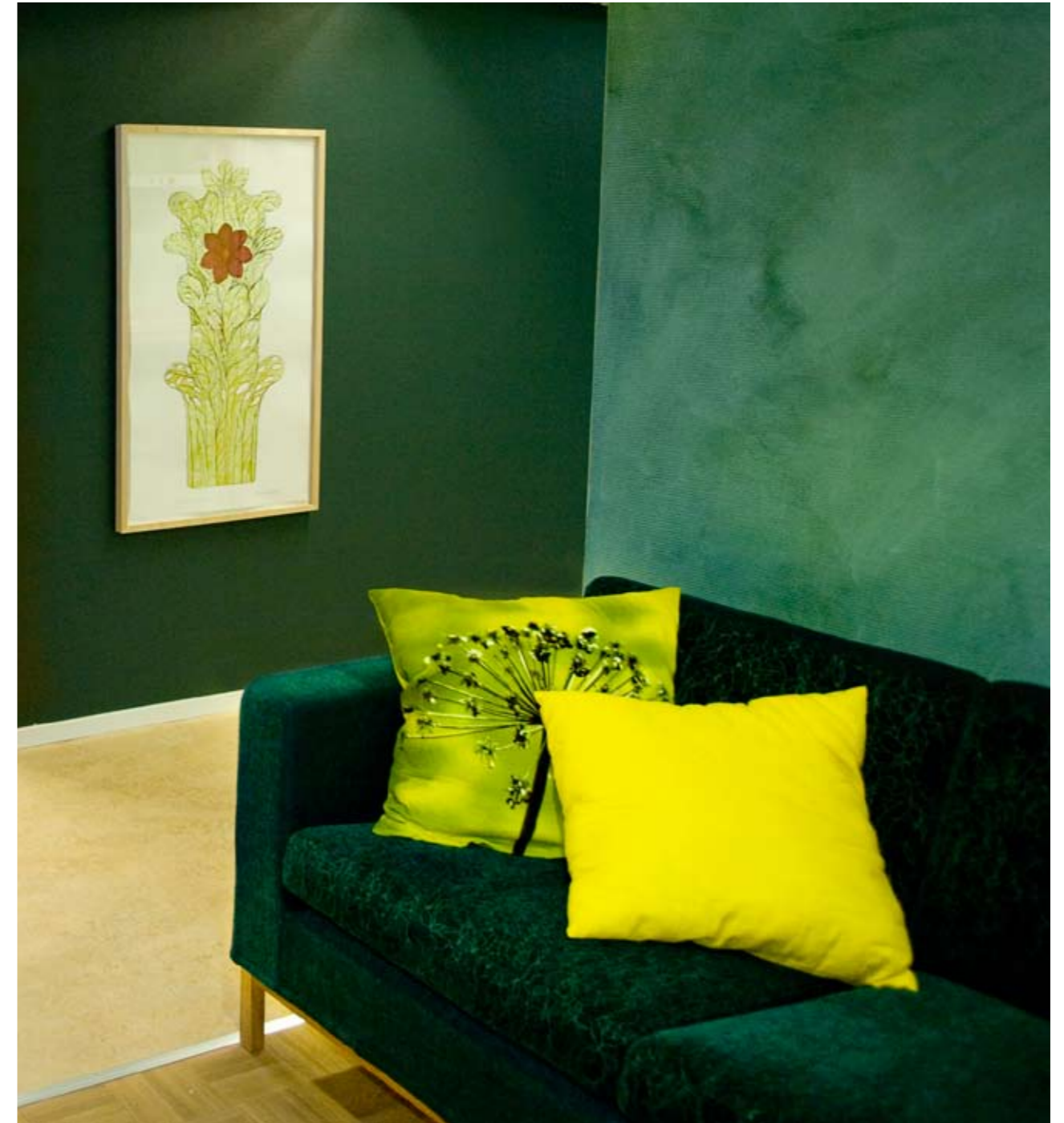
Det är inte enkelt för personal som är proffs på sjukvård, undervisning eller någon annan verksamhet att känna till allt som behövs för att verkligen påverka en lokalförändring. Design med Omtanke erbjuder utbildningar, workshops och experthjälp på era villkor. Vad

behövs för att kunna arbeta på ett sätt som är bra både för kunder och personal? Hur ska man bygga och inreda med minsta möjliga miljöpåverkan och för att det ska bli en miljö tillgänglig för alla? Design med Omtanke är verksamhetens högra hand och lotsar er igenom processen. Det är under det tidiga skedet mycket avgörs.

DMO fyller ett tomrum

Vi arbetar med det som är verksamhetens ansvar när lokaler ska förändras – inte med det som är byggaren/byggarkitektens område. När ni arbetar med DMO anlitar verksamheten en arkitekt som är med i processen för att ge professionell vägledning. Målet är att komma fram till ett verksamhetsprogram för lokalförändringen. Det programmet måste vara gjort så att nästa led i processen förstår hur ni som är kund vill ha det.

Om inte ni som arbetar i en verksamhet bestämmer hur ni vill ha det så är det någon annan som gör det! Kunskapen och informationen måste föras över till nästa led av er, med Design med Omtankes hjälp. Vi är unika i detta och fyller ett tomrum. Väl genomtänkta förstudier både utvecklar verksamheten och förenklar byggprocessen.

Barn- och ungdomsmottagningen i Lerums, Göteborg

Inte dyrare, men bättre

Det är oerhört viktigt att göra rätt från början när lokaler byggs eller byggs om. Nyckeln till det är en bra förstudie. Det tidiga skedet är också det billiga skedet. Det lönar sig att lägga mer tid i början, tid att tänka efter så att man vet vad man vill.

Bristande kommunikation i byggprocesser kostar i genomsnitt 22 miljarder kronor varje år i byggfel som måste rättas till, enligt en undersökning från Svensk Byggtjänst.

Satsning på kvalitet och miljömärkning i möbler och materialval lönar sig när man tänker mera långsiktigt.

En miljö som tål både ögats och handens slitage över en lång tid – det är hållbar design.

Alla människor har en demokratisk rätt till väl fungerande offentliga miljöer. Design med Omtanke lägger stor vikt vid tillgänglighet och det är en mycket bättre affär att planera in det från början än att rätta till fel i efterhand.

När personalen varit delaktig i förändringen av sin arbetsmiljö leder det till större engagemang och arbetsglädje. Glada och nöjda medarbetare brukar också betyda glada och nöjda kunder.

Att driva utvecklingen åt rätt håll

Bakom Design med Omtanke står en rad offentliga aktörer utan vinstintresse, bland annat Västra Götalandsregionen och de västsvenska kommunerna. De vill vara med och påverka – både för att förbättra sina egna miljöer, men också genom att de är stora beställare som därigenom kan påverka producenterna. Målet är en hållbar tillväxt i regionen.

Gröna Listan, som tagits fram av Västra Götalandsregionen och Design med Omtanke, är ett viktigt

verktyg för att företagen ska ställa om mot att göra fler miljömärkta produkter.

I Gröna Listan får bara produkter som klarar miljömärkningskraven vara med och regionen uppmanar sina verksamheter att välja produkter från listan. Den är en succé. Under 2009 kom 41% av regionens inköp av inredning från Gröna Listan. För företagen har det blivit attraktivt att vara med och många företag som tillverkar inredning betraktar det som ett måste.

FÖRSTUDIE (DMO)

PROGRAMSKEDE

PROJEKTERINGSSKEDE

BYGGOSKEDE

Snickaregårdens förskola, Kinna

Man får alla med sig genom att jobba med DMO

– Våra besökare säger att personalen verkar gladare. Kanske beror det på era nya lokaler, säger de. Det berättar Ann-Marie Thulin som är chef för Barnmorskemottagningen i Majorna. Tillsammans med vårdcentralen, barnvårdscentralen och Rehab har de flyttat in i nya lokaler på Skärgårdsgatan i Göteborgs fiskhamn.

– Man får alla med sig genom att jobba med DMO. Personalen blir stolt och nöjd och många besökare stannar upp redan i dörren och säger: Oj, vad fint ni fått det! Jag blir själv jätteglad varje morgon när jag kommer in i mitt rum, säger Ann-Marie.

Redan i hissen från parkeringshuset märks att man kommit in i ett hus där man lagt stor vikt vid tillgängligheten. Hissen har punktskrift, och en göteborgsk röst talar om var man är. Vi börjar med att åka upp till vårdcentralen och kommer in i ett väntrum med mycket växter och påtaglig trädgårdskänsla för att stimulera

hälsan. I receptionen möter Göran Bernhard.

– I och med den öppna planlösningen har jag bra överblick över väntrummet. Det är ingen risk att man blir bortglömd här, säger Göran Bernhard.

Vi ville skapa en funktionell vårdcentral med patienterna i fokus berättar Marie Blixt, chef på vårdcentralen. Vi finns här för patienterna och i arbetsrummen har vi inga privata saker. Det är bra både för oss och besökarna. På DMO:s kursdagar fick vi tänka i nya banor och det föddes många bra idéer, som vi annars inte skulle kommit på. Patientflödena blivit bättre, vi arbetar mera rationellt. Det är ett resultat bl a av att vi analyserade verksamheten noga och tänkte efter i ett tidigt skede.

– Patienterna påverkas positivt av miljön, menar Pierre Jangteg, sjukgymnast på Rehab. Jag tror att de känner sig friskare för att det inte är någon sjukhuskänsla här.

Primärvården väljer DMO

Marie-Louise Gefvert, primärvårdsdirektör Göteborg

– Om man ska få lokaler som stämmer med verksamhetens behov nu och i framtiden, så finns det inga som är mer lämpade att delta i det arbetet än de som arbetar hos oss. Design med Omtanke tar vara på den kunskapen. På kort sikt kan det verka som en kostnad men det är en investering.

Ingen skulle väl lämna över hela ansvaret för sitt eget husbygge till någon annan? Det vill inte vi heller, utan vi tar kommandot själv och därför har vi en egen lokalplanerare inom primärvården.

Vi har så goda erfarenheter av Design med Omtanke, bland annat för att vi är en miljömedveten organisation och för att vårt samarbete ger så goda resultat. Därför kommer vi att använda DMO vid alla lokalförändringar inom primärvården i Göteborg.

Vi vill att primärvården ska vara förstahandsalternativet när göteborgarna väljer vårdgivare. Då måste personalens arbetsmiljö och de miljöer där vi tar emot våra patienter vara attraktiva och välkomnande.

– Den tid vi lägger ner i början på att gå igenom ordentligt vad vi behöver och vill är absolut nödvändig. Annars kan vi inte ställa de rätta frågorna till byggare och fastighetsförvaltare och inte heller svara på de frågor de ställer till oss. Förstudien gör oss mycket starkare. Det är då vi kopplar ihop miljöns betydelse för verksamheten och förstår hur viktigt det är. Annars är risken att man kommer på det när det är för sent och då blir det dyrt att ändra.

Jag är övertygad om att det lönar sig att arbeta så här. Det kostar mycket att arbeta i lokaler som inte fungerar!

Om patienterna trivs i våra vårdmiljöer vinner vi förtroende och det innebär att det blir lättare för oss att jobba. Den tiden vi lägger ner i det tidiga skedet har vi hundrafalt igen senare.

Brita Nordblad, lokalplanerare Primärvården Göteborg

Så här går det till att göra en förstudie med DMO

Metoden bygger på en kombination av workshops och eget arbete på hemmaplan.

En projektgrupp bildas på arbetsplatsen och en arkitekt anlitas. Efter en hemuppgift för att skapa en gemensam grund åker projektgruppen på två dagars workshop med Design med Omtanke på en plats i Västsverige.

Man får med sig hemuppgifter att arbeta med och när man klarat av steget »Ett hållbart utgångsläge« kommer Design med Omtanke till arbetsplatsen för en visionsdag med all personal. Man tar sikte på framtiden.

Projektgruppen och personalen jobbar vidare och tar fram ett verksamhetsprogram, som tydligt visar verksamhetens prioriteringar så att en kommande förändring verkligen får det önskade resultatet. När det är klart lämnas förstudien vidare till de som ska göra ritningar och bygga om lokalerna.

1

Verksamhetens
förutsättningar

2

Behov
Hållbarhet

3

Visioner
Prioriteringar,
Identitet/uttryck

»Vi är en Svanenmärkt kursgård och nu genomsyrar miljötankandet även konferenslokalerna. Gröna Listan har underlättat mycket för våra val och vi märker att fler och fler företag är intresserade av hållbar design. Vi har också lärt oss väldigt mycket om tillgänglighet för alla, vilket är värdefullt för hela vår anläggning.«

Ingegerd Göransson, delägare Två Skyttlar, Örby

»Det var oerhört värdefullt att få jobba med en inredningsarkitekt. Förut har vi varit helt beroende av leverantörerna och inte gjort samma medvetna val. Vi blev medvetna beställare genom samarbetet med Design med Omtanke.«

Anna Niklasson, projektledare Gothia Science Park, Skövde

»På vår visionsdag bjöd vi in personer från många olika intresseområden samt politiker för att skapa visioner för ett attraktivt centrum. Vi kom fram till en väldigt samstämmig bild av vad vi vill ha här i Bengtsfors. Vi tillåter oss att tänka långsiktigt och inte begränsas av vad vi har råd med just nu. Det vi gör nu ser vi som en etapp på vägen.«

Annika Karlsson, planerare Bengtsfors kommun

DMO är en värdefull kompetensutveckling

Pelle Pellby,
kommunalråd Marks kommun

–Det är väl använd tid att jobba med DMO från start. Det blir mer långsiktigt hållbart. Både för själva verksamhetens innehåll och för byggnaden. Vi gjorde om Snickargårdens förskola för ganska många år sen, men jag märker att medvetenheten och engagemanget hos personalen lever vidare. DMO är en kunskapsprocess, en kompetensutveckling som är värd väldigt mycket. Det är en tillfredsställelse för personalen att deras idéer blir verklighet och det gör verksamheten effektiv.

Så jag vill säga att de extra pengar vi satsade på Snickargården har betalat sig tillbaks flera gånger om.

Vi har fortsatt att samarbeta med Design med Omtanke, bl a vid förändringar i kommunhuset och i en utvecklingsplan för Rydals samhälle.

Jag tycker att den extra kostnaden för att anlita Design med Omtanke borde bakas in i själva projekteringskostnaden för ett bygge. Då blir det utslaget på lokalernas hela livslängd och en försumbar kostnad – en del i investeringen.

Regionen ska vara drivkraft mot hållbarhet

– Vi har en sorts kärleksrelation till Design med Omtanke. Det känns så bra att man sätter människan och miljön i centrum i denna tid när det mesta präglas av marknadstänk. DMO är ekonomiskt hållbart. Glömmer man människors välbefinnande får man ofta oönskade följdkostnader.

Regionen har hållbar tillväxt som mål och det gäller att hålla den lågan brinnande så att det inte bara blir en slogan. DMO passar så väl in där. Det är ett frö som satts och växt till något stort och bra.

Gröna Listan gör det enkelt att göra miljöriktiga val och det är väldigt viktigt. Det får inte vara krångligt för då slår det aldrig igenom på bredden.

Västra Götalandsregionen kan vara en stark drivkraft på vägen mot hållbar utveckling. Den offentliga sektorn kan gå före och visa på de goda alternativen. Jag tycker det är den offentliga sektorns roll att vara föregångare.

Per-Olof Blom, ordförande i miljönämnden,
Västra Götalandsregionen

Ingen har råd att strunta i arbetsmiljön

Alexandra Moore, arkitekt och civilekonom

– Om människor trivs och mår bra så presterar vi också bra och håller oss friska. En väl genomtänkt arbetsplats leder till mindre sjukfrånvaro och designfaktorer som exempelvis ljus, ljud, luft, färger och växter är en del av arbetsmiljöns helhet. Min forskning visar hur tydligt människor påverkas av designfaktorerna. God design och bra arbetsmiljö lockar till sig kompetenta medarbetare och blir ett konkurrensmedel. Att ha medarbetare som är kreativa är lönsamt och företag idag har inte råd att låta bli att investera i en god miljö och funktionell inredning.

Sprid DMO och Gröna Listan i hela Sverige!

– Design med Omtankes arbetssätt passar så bra ihop med oss.

Offecct är företaget där ledningen gett sig sjutton på att ta täten i miljöutvecklingen. Varje fredag har man miljömöte med hela personalen. Svanen-märket finns på flera möbler som företaget tillverkar.

– Gröna Listan är ett bra hjälpmedel både för beställarna och för oss som leverantörer och driver på mot mer miljöanpassad produktion. Men vi önskar att den ska spridas i hela Sverige. Design med Omtanke och Gröna Listan är så bra att det borde finnas överallt.

Marika Andersson, marknadsavdelningen, Offecct

Ska ni förändra era lokaler? Se till så de stämmer överens med verksamhetsidén!

En väl genomförd förstudie med DMO är verktyget.
Ni tar vara på personalens kunskaper och idéer.
Får smarta och effektiva lösningar i en attraktiv miljö.
Sparar tid, pengar och en smidigare förändringsprocess.
På köpet får ni mer stolta medarbetare och mer nöjda kunder.

Prova DMO. Vi är en offentlig aktör som arbetar för en hållbar framtid.
Välkommen på våra workshops! Kreativ kompetensutveckling för personalen.

www.designmedomtanke.se

Det blir inte dyrare. Men bättre.

Design med Omtanke

I samarbete med HDK, Steneby, Chalmers, Högskolan i Borås och Skövde.